บทที่ 1
บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เนื่องจากสังคมปัจจุบัน มีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว พร้อม ๆ กับการพัฒนาทางเทคโนโลยีที่ทันสมัยมากขึ้น ซึ่งเทคโนโลยีนั้น มีทั้งคุณและโทษ หากนำเอาเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในทางที่สร้างสรรค์ย่อมก่อให้เกิดคุณประโยชน์ต่อตนเองและสังคม แต่ในทางกลับกันหากนำไปประยุกต์ใช้ในทางไม่ดีย่อมก่อให้เกิดความเดือดร้อนความวุ่นวาย แก่สังคม เช่น การนำเอาเทคโนโลยีใช้ในการก่ออาชญากรรม หรือกระทำความผิดทางอาญาอื่น ๆ ใช้เป็นพาหนะในการขนส่ง ยาเสพติด เป็นต้น นอกจากก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินแล้วยังก่อให้เกิดผลกระทบตามมาในอีกหลายด้าน เช่น สังคม เศรษฐกิจ ประชาชนรู้สึกขาดความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

แนวโน้มทางสถิติของการนำเทคโนโลยี หรือวิธีการใหม่ ๆ เพื่อใช้กระทำความผิดกฎหมายนั้นมีทิศทางที่สูงขึ้นเรื่อย ๆ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้สืบเนื่องมาจากตัวแปรต่าง ๆ ทางสังคม เช่น ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ค่านิยม และแนวคิดทางวัฒนธรรมที่เสื่อมถอยลงไป อีกทั้งลักษณะของอาชญากรรมก็มี รูปแบบ วิธีการ ที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งอาชญากรรมในอดีต โดยส่วนใหญ่จะปรากฏให้เห็นในรูปแบบของอาชญากรรมพื้นฐาน (Street Crime) เป็นอาชญากรรมที่พบเห็นโดยทั่วไป ไม่มีความสลับซับซ้อนของรูปแบบอาชญากรรม ผู้ประกอบอาชญากรรมมักมีจำนวนเพียงคนเดียว หรือแม้จะมีการรวมกลุ่มในการประกอบอาชญากรรมก็มีจำนวนไม่มากนัก เป็นผู้มีการศึกษาไม่สูงหรือเป็นผู้ที่ด้อยโอกาสในสังคมเป็นสำคัญ และไม่มีการใช้เทคโนโลยีขั้นสูงในการประกอบอาชญากรรม อาชญากรรมในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไป คือ มีความสลับซับซ้อนของการประกอบอาชญากรรมมากขึ้นมีลักษณะของอาชญากรรมขั้นสูง ความรุนแรงและ

ผลกระทบของอาชญากรรมจะมีมากกว่าในอดีต[1] นอกจากนี้อาชญากรรมในปัจจุบันมีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ ในการกระทำผิดมากขึ้น และผู้ประกอบอาชญากรรมอาจไม่ใช่ผู้ที่ไม่มีการศึกษาสูงหรือผู้ด้อยโอกาสทางสังคมอีกต่อไป ทำให้ยากแก่การปราบปราม ติดตาม และนำตัวผู้กระทำผิดมาดำเนินคดี

นอกจากปัญหาอาชญากรรมต่าง ๆ แล้ว ยังรวมไปถึงปัญหายาเสพติด ปัญหาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ปัญหาเกี่ยวกับการก่อการร้าย เป็นต้น ที่มีวิธีการที่แตกต่างกันไปและมีแนวโน้มในการค้นหาวิธีการใหม่ ๆ มาใช้ ทำให้รัฐซึ่งมีหน้าที่ในการควบคุมดูแลและคุ้มครองความสงบสุขให้แก่สังคมจะต้องมีมาตรการในการรับมือที่เข้มงวดและทันสมัยขึ้นตามการพัฒนาของโลกเทคโนโลยีและการพัฒนาวิธีการของผู้ร้าย ซึ่งต้องใช้งบประมาณจำนวนไม่น้อยในการป้องกัน ปราบปราม เยียวยาความเสียหาย อันเกิดจากการกระทำความผิดกฎหมาย

เครื่องบินเล็กบังคับวิทยุ ซึ่งใช้เป็นเครื่องเล่น ถือว่าเป็นการพัฒนาของเทคโนโลยีอย่างหนึ่ง ที่เป็นงานอดิเรกหรือเป็นกีฬาทางอากาศและการบินประเภทหนึ่ง ซึ่งแต่เดิมมีการเล่นอยู่ในกลุ่มคนที่มีพอมีทุนทรัพย์ในการซื้อเครื่องบินเล็กบังคับวิทยุมาเล่นและเป็นกลุ่มเล็ก ๆ เนื่องจากมีราคาสูงพอสมควร ต่อมามีการเล่นกันมากขึ้นและเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว ด้วยเหตุที่รถกระป๋องหรือรถวิทยุบังคับวิทยุ ซึ่งเป็นเครื่องเล่นวิทยุบังคับไร้สายประเภทหนึ่งแต่มีราคาถูก สามารถดัดแปลง เพิ่มเติม ให้มีความเร็วมากขึ้นได้ จึงเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ผู้ที่สนใจดัดแปลงนำวงจรรถกระป๋องมาประดิษฐ์ เป็นของเล่นอย่างอื่นเพื่อการบังคับแบบไร้สายได้[2] จึงทำให้วงการของเล่นด้วยวิทยุบังคับเป็นที่สนใจกันอย่างแพร่หลายและสามารถดึงดูดกลุ่มผู้ที่สนใจอยากเล่นแต่ทุนทรัพย์มีน้อย ได้มีโอกาสมาเล่นวิทยุบังคับกันมากขึ้นและมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องโดยมีการสร้าง

---

[1]สุมนทิพย์ จิตสว่าง, **ความแตกต่างของอาชญากรรมในอดีต ปัจจุบัน และแนวโน้มของอาชญากรรมในอนาคต ประมวลรายวิชาอาชญาวิทยา** [Online], available URL: http://www.polsci.chula.ac.th/sumonthip/crime-different.htm, 2554 (มีนาคม, 21).

[2]**เครื่องบินเล็ก** [Online], available URL: http://www.binfoam.com/howto.htm, 2554 (มีนาคม, 21).

เครื่องบินเล็กบังคับวิทยุที่ทำจากโฟมซึ่งเป็นอุปกรณ์ที่หาได้ง่ายและราคาถูก การเล่นเครื่องบินเล็กบังคับวิทยุ จึงมิได้เป็นการเล่นในกลุ่มคนบางกลุ่มแล้วหรือเฉพาะคนมีเงินเท่านั้น แต่เป็นการเล่นที่ได้ขยายวงกว้างไปทั่วประเทศ เห็นได้จากการมีชมรม สมาคม สนามบินเล็ก เกิดขึ้นมากมาย และปัจจุบันมีเครื่องบินเล็กบังคับวิทยุที่บินเร็วที่สุดในโลก สามารถบินได้ด้วยความเร็วถึง 542.64 กิโลเมตรต่อชั่วโมงโดยไม่ได้ใช้เครื่องยนต์อีกด้วย[1]

ปัจจุบัน เครื่องบินเล็กบังคับวิทยุ ซึ่งใช้เป็นเครื่องเล่น เป็นวัตถุซึ่งไม่ถือว่า เป็นอากาศยานตามกฎกระทรวงคมนาคม พ.ศ. 2548 ออกตามความในมาตรา 4 และมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. 2497 ที่จะต้องมีการควบคุมอย่างเคร่งครัด แต่ปัจจุบันมีการเล่นกันอย่างแพร่หลายและถือเป็นสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่ทุกคนสามารถเล่นได้ และมีการเล่นในสถานที่ต่าง ๆ ซึ่งอาจเกิดอันตรายต่อผู้อื่นได้ โดยไม่มีมาตรการทางกฎหมายที่ใช้บังคับโดยตรง มีพียงแต่การนำเอามาตรการทางกฎหมายในการควบคุมที่เกี่ยวข้องมาใช้บังคับ ในส่วนของตัวเครื่องวิทยุบังคับและความถี่ บังคับตามประกาศคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติที่บัญญัติยกเว้นไม่ต้องได้รับใบอนุญาต มีใช้ หรือนำออก สำหรับเครื่องวิทยุคมนาคมที่มีลักษณะหรือที่ใช้ในกิจการประเภทวิทยุบังคับสิ่งประดิษฐ์จำลอง ที่คลื่นความถี่ 72.000-72.745 เมกะเฮิรตซ์ กำลังส่งไม่เกิน 750 มิลลวัตต์ ส่วนการ ทำ นำเข้า หรือค้าซึ่งเครื่องวิทยุคมนาคม ไม่ได้รับยกเว้น จะต้องได้รับใบอนุญาต ตามพระราชบัญญัติวิทยุคมนาคม พ.ศ. 2498 มาตรา 6[2] และมาตรการตามกฎหมายแพ่งหรือกฎหมายอาญามาบังคับใช้สำหรับเมื่อเกิดความเสียหายขึ้นแล้ว หากเป็นความผิดตามกฎหมายนั้น ๆ เพื่อเยียวยาความเสียหายและลงโทษผู้กระทำผิด

---

[1]**เครื่องบินบังคับวิทยุที่เร็วที่สุดในโลก** [Online], available URL: http://wowboom.blogspot.com/2010/06/fastest-rc-model-aircraft.html, 2554 (มีนาคม, 21).

[2]"ประกาศคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง เครื่องวิทยุคมนาคมและสถานีวิทยุคมนาคมที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องได้รับใบอนุญาต," **ราชกิจจานุเบกษา** เล่มที่ 124 ตอนที่ 106ง (ฉบับพิเศษ) (29 สิงหาคม 2550): 4.

การเจริญเติบโตและการพัฒนาของการเล่นเครื่องบินเล็กบังคับวิทยุ ซึ่งใช้เป็นเครื่องเล่น เป็นไปอย่างรวดเร็วควบคู่กับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้มีบุคคลบางคนหรือกลุ่มคนบางกลุ่ม อาจอาศัยกลไกของการเล่นเครื่องบินเล็กบังคับวิทยุไปใช้ในการกระทำความผิดต่อกฎหมาย เช่น การใช้เป็นพาหนะในการขนส่งเครื่องโทรศัพท์เคลื่อนที่ ยาเสพติด ทำการบินข้ามกำแพงเพื่อส่งให้นักโทษที่อยู่ภายในทัณฑสถาน และการกระทำดังกล่าว ก็มิได้เกิดขึ้นเพียงในประเทศไทยเท่านั้น ในต่างประเทศก็มีการกระทำเช่นนี้เกิดขึ้นแล้วเช่นกัน และต่อไปในอนาคตไม่มีใครจะทราบได้ว่า จะมีการนำเอาการเล่นเครื่องบินเล็กบังคับวิทยุไปกระทำความผิดอย่างไรอีก ซึ่งอาจสร้างความเสียหายต่อชื่อเสียงของวงการการเล่นเครื่องบินเล็กบังคับวิทยุในประเทศไทย และอาจส่งผลต่อความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงของประเทศได้ เช่น ใช้เป็นวิธีการหนึ่งในการก่อการร้าย โดยทำเป็นวิทยุควบคุมการจุดระเบิด หรือใช้กระทำผิดกฎหมายอันขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน ดังนั้น เมื่อสังคมมีการเปลี่ยนแปลงไป กฎหมายที่ใช้บังคับจึงอาจไม่เหมาะสม การที่กฎกระทรวงคมนาคม พ.ศ. 2497 กำหนดให้เครื่องบินเล็ก ซึ่งใช้เป็นเครื่องเล่น ไม่ถือว่าเป็นอากาศยาน เป็นการกำหนดไว้ตั้งแต่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2497 ซึ่งในขณะนั้นการเล่นเครื่องบินเล็กบังคับวิทยุยังไม่เป็นที่กว้างขวางอย่างปัจจุบัน เป็นที่รู้จักกันในรูปแบบของของเล่นราคาแพง เป็นการเล่นในวงแคบ ๆ เท่านั้น และมีผู้เล่นจำนวนไม่มาก กับทั้งเทคโนโยโลยียังไม่ก้าวหน้าเช่นปัจจุบันนี้ที่มีความเจริญอย่างรวดเร็ว การเล่นเครื่องบินเล็กบังคับวิทยุ เป็นการเล่นที่อาศัยการบังคับของเครื่องวิทยุให้ทรงตัวอยู่ในบรรยากาศ ซึ่งอาจเกิดอันตรายได้ตลอดเวลา หากผู้เล่นมีความประมาทเลินเล่อหรือขาดความรับผิดชอบเพียงพอ หรือขาดความชำนาญ หรือไม่ปฏิบัติตามกฎ กติกาของการเล่นเครื่องบินบังคับวิทยุที่มีข้อบังคับที่ปฏิบัติและไม่ควรปฏิบัติ เช่น ห้ามการบินนอกพื้นที่ของการควบคุมความถี่เพราะจะก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้อื่นได้ ควรบินห่างจากชุมชนที่มีผู้คนอาศัยอยู่ ถนน โรงเรียน เป็นต้น แต่ในการเล่นเครื่องบินบังคับวิทยุนั้น ไม่ได้มีกฎกติกาที่ตายตัว เป็นการเล่นไปตามเทคนิค ความรู้ความชำนาญ ประสบการณ์ของบุคคลแต่ละคน ผู้เล่นเครื่องบินวิทยุบังคับจึงต้องมีความรับผิดชอบ และตระหนักถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินทั้งของตนเองและบุคคลอื่นด้วย เพราะอุบัติเหตุอาจเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ซึ่งสมาคมการบินเครื่องบินบังคับแห่ง

สหราชอาณาจักร กล่าวว่า ปรากฏอุบัติเหตุจะไม่เกิดขึ้นหากรู้จักป้องกันปรากฏ[1] และกฎหรือกติกาที่ใช้ในการเล่นเครื่องบินเล็กบังคับวิทยุ สำหรับในประเทศไทยนั้น มิใช่เป็นกฎหมายที่มีสภาพบังคับ แต่เป็นมารยาท หรือกฎที่ใช้สำหรับการเล่นในกลุ่มผู้ที่เล่นเครื่องบินเล็กบังคับวิทยุด้วยกันเท่านั้น การเล่นเครื่องบินเล็กบังคับวิทยุ ยังไม่มีมาตรการทางกฎหมายใช้บังคับเป็นกฎหมายเฉพาะ เป็นเพียงการนำกฎหมายที่เกี่ยวข้องมาปรับใช้บังคับเท่านั้น ซึ่งอาจทำให้ไม่สามารถบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อเกิดความเสียหายขึ้นก็ต้องไปดำเนินคดีเพื่อเรียกให้ชดใช้ค่าเสียหายตามกฎหมายแพ่งลักษณะละเมิดหรือเพื่อการลงโทษตามกฎหมายอาญาหรือหรือกฎหมายอื่นที่มีโทษทางอาญา หรือทั้งทางกฎหมายแพ่งและอาญา ซึ่งเป็นการเยียวยาความเสียหายและลงโทษผู้กระทำผิดเมื่อความเสียหายได้เกิดขึ้นแล้วเท่านั้น โดยมิได้มีการวางมาตรการในการป้องกันความเสียหายก่อนแต่อย่างใด

ดังนี้หากมีการปรับปรุง แก้ไข บทบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง คือ กฎกระทรวง-คมนาคม กำหนดวัตถุซึ่งไม่เป็นอากาศยาน พ.ศ. 2548 ข้อ 2 (3) เครื่องบินเล็กซึ่งใช้เป็นเครื่องเล่น โดยการกำหนดเพิ่มเติมเกี่ยวกับคุณสมบัติของตัวเครื่องบินเล็ก ซึ่งใช้เป็นเครื่องเล่นให้ชัดเจน การบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับตัวเครื่องวิทยุคมนาคมประเภทบังคับสิ่งประดิษฐ์จำลอง การควบคุมการใช้คลื่นความถี่ ให้มีผลบังคับอย่างมีประสิทธิภาพมีบทลงโทษที่เหมาะสม รวมถึงการบัญญัติกฎหมายเพื่อใช้บังคับกับการเล่นเครื่องบินเล็กบังคับวิทยุเป็นการเฉพาะ ให้มีการเล่นอย่างถูกต้องตามกฎหมาย มีกฎ ระเบียบใช้บังคับอย่างชัดเจน ถือได้ว่า เป็นการป้องกันก่อนเกิดความเสียหายได้ระดับหนึ่ง และสามารถทำให้มีความปลอดภัยในสังคมและทำให้มีการพัฒนาเทคโนโลยีต่อไปในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน แต่หากมีการปล่อยให้เล่นอย่างเสรีเกินขอบเขต ไม่มีการควบคุมก็จะเป็นการเสี่ยงอย่างมากในการที่บุคคลจะอาศัยวิธีการจากการเล่นเครื่องบินบังคับด้วยวิทยุในทางที่ไม่สร้างสรรค์ ซึ่งเป็นอันตรายและก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อประเทศได้

---

[1] **ความปลอดภัยในการเล่น RC** [Online], available URL: http://aottoflying.com/StoryRC/StoryRC1.php, 2554 (มีนาคม, 21).

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

2.1 เพื่อศึกษาถึงความหมาย ประวัติความเป็นมา แนวคิด ทฤษฎี ประเภท ของเครื่องบินเล็กบังคับวิทยุ และเครื่องวิทยุบังคับ และความถี่วิทยุที่ใช้ในการเล่นเครื่องบินเล็กบังคับวิทยุ

2.2 เพื่อศึกษาถึงมาตรการกฎหมายที่เกี่ยวกับการเล่นเครื่องบินเล็กบังคับวิทยุ ซึ่งใช้เป็นเครื่องเล่น รวมถึงความรับผิดตามกฎหมาย

2.3 เพื่อวิเคราะห์มาตรการทางกฎหมายที่ใช้ในการควบคุมการเล่นเครื่องบินเล็กบังคับวิทยุ ซึ่งใช้เป็นเครื่องเล่น

2.4 เพื่อเสนอแนวทางในการปรับปรุง แก้ไข บทบัญญัติของกฎหมาย ในการใช้บังคับกับการเล่นเครื่องบินเล็กบังคับวิทยุ ซึ่งใช้เป็นเครื่องเล่น อย่างมีประสิทธิภาพ

3. สมมติฐานของการศึกษา

ด้วยมาตรการทางกฎหมายที่ใช้บังคับเกี่ยวกับเครื่องบินเล็กบังคับวิทยุ ซึ่งใช้เป็นเครื่องเล่น ตามกฎกระทรวงคมนาคม กำหนดวัตถุซึ่งไม่เป็นอากาศยาน พ.ศ. 2548 อาจไม่เหมาะสมกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป และการเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยี เนื่องจากปัจจุบันได้มีการนำเอาเครื่องบินเล็กบังคับวิทยุ ซึ่งใช้เป็นเครื่องเล่นมาใช้ในการกระทำความผิดต่าง ๆ ทำให้รัฐต้องเสียงบประมาณจำนวนมากในการป้องกันและปราบปราม และตามกฎหมายว่าด้วยวิทยุคมนาคมที่อนุญาตให้เครื่องวิทยุคมนาคมบางประเภทได้รับยกเว้นไม่ต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต ซึ่งการอนุญาตให้ มีใช้ นำออกซึ่งเครื่องวิทยุคมนาคมสำหรับใช้บังคับสิ่งประดิษฐ์จำลอง โดยไม่มีเงื่อนไข จึงทำให้ผู้กระทำความผิดไม่เกรงกลัวต่อกฎหมาย ดังนี้หากมีการบัญญัติปรับปรุง แก้ไข กฎหมายให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเทคโนโลยี และมีมาตรการลงโทษที่เหมาะสม จักทำให้การควบคุม ป้องกัน ปราบปราม การกระทำความผิดโดยอาศัยกลไกในการเล่นเครื่องบินเล็กบังคับวิทยุ มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4. ขอบเขตของการศึกษา

ศึกษาถึงมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมวัตถุซึ่งไม่ถือเป็นอากาศยาน กรณีการเล่นเครื่องบินเล็กบังคับวิทยุ ซึ่งใช้เป็นเครื่องเล่น ทั้งปัญหาข้อเท็จจริง ปัญหาข้อกฎหมาย ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการบัญญัติ ปรับปรุง แก้ไขกฎหมาย เพื่อบังคับใช้กับการเล่นเครื่องบินเล็กบังคับวิทยุ อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดความสร้างสรรค์และประโยชน์ในการเล่นและเพื่อการพัฒนาต่อไป

5. วิธีการดำเนินการศึกษา

เป็นการศึกษาวิจัยเอกสาร (Document Research) โดยศึกษาจากบทบัญญัติของกฎหมายต่าง ๆ กฎเกณฑ์ ระเบียบ ประกาศ คำสั่งต่าง ๆ ของราชการ รัฐวิสาหกิจ เอกสารทางวิชาการ วิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัย หนังสือ วารสารทางกฎหมาย บทความ รวมถึงข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องและนำข้อมูลที่ได้รับมาศึกษาวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 ทำให้ทราบถึงความหมาย ประวัติความเป็นมา แนวคิด ทฤษฎี ประเภท ของเครื่องบินเล็กบังคับวิทยุ และเครื่องวิทยุบังคับและความถี่วิทยุที่ใช้ในการเล่นเครื่องบินเล็กบังคับวิทยุ

6.2 ทำให้ทราบถึงมาตรการกฎหมายที่เกี่ยวกับการเล่นเครื่องบินเล็กบังคับวิทยุ ซึ่งใช้เป็นเครื่องเล่น รวมถึงความรับผิดตามกฎหมาย

6.3 ทำให้ทราบมาตรการทางกฎหมายที่ใช้ในการควบคุมการเล่นเครื่องบินเล็กบังคับวิทยุ ซึ่งใช้เป็นเครื่องเล่น

6.4 ทำให้ทราบแนวทางในการปรับปรุง แก้ไข บทบัญญัติของกฎหมายในการใช้บังคับกับการเล่นเครื่องบินเล็กบังคับวิทยุ ซึ่งใช้เป็นเครื่องเล่นอย่างมีประสิทธิภาพ